

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Táboře rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Mörtlovou v hlavním líčení konaném dne [datum] v [obec]

takto:

Obžalovaný

[celé jméno obžalovaného], [datum narození] v [obec], trvale bytem [adresa], okres [okres], t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Příbram,

je vinen, že

přesně nezjištěného dne měsíce únor 2017 ve Věznici Kynšperk nad Ohří, okres [okres], kde vykonával od března 2014 trest odnětí svobody, požádal spoluvězně [jméno] [příjmení], narozeného [datum], trvale bytem [adresa poškozené], aby po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody (k němuž došlo dne [datum]) bývalé družce obžalovaného [celé jméno poškozené], narozené [datum], t. č. bytem [adresa poškozené], předal vzkaz, že ji obžalovaný po propuštění z věznice zastřelí a následně uteče do ciziny, načež [jméno] [příjmení] přesně nezjištěného dne, počátkem měsíce října 2018, v době kolem 17.00 hodin v parku u vlakového nádraží v [obec], při náhodném setkání [celé jméno poškozené] vzkaz předal proto, aby si dávala pozor, přičemž uvedená výhrůžka vyvolala v poškozené obavu o život, jelikož se vůči ní obžalovaný v minulosti dopustil násilného jednání, když ji polil benzínem, se zapalovačem v ruce jí vyhrožoval a donutil ji k souloži, načež byl rozsudkem Okresního soudu v Táboře, ze dne 1. 10. 2014, sp. zn. 3T 40/2014, pravomocným dne 17. 12. 2014, uznán vinným ze zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a), c) trestního zákoníku a byl mu uložen souhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 3 let a 6 měsíců, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s dozorem (který vykonává) a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 2 let,

tedy

jinému vyhrožoval usmrcením takovým způsobem, že to mohlo vzbudit důvodnou obavu,

čímž spáchal

přechin nebezpečné vyhrožování podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 5 (pět) měsíců nepodmíněně.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se obžalovaný pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice s ostrahou.

Odůvodnění:

1. Dokazováním v hlavním líčení byl zjištěn skutkový stav tak, jak je popsán ve výrokové části tohoto rozsudku.

2. Tento skutkový stav byl zjištěn z výsledku obžalovaného, poškozené [celé jméno poškozené] a svědka [jméno] [příjmení]. Provedeny byly rovněž rozsáhlé listinné důkazy, konkrétně návrh na úpravu styku s nezletilým, rozsudek Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 19. 10. 2017 sp. zn. 9 P 177/2017, který se týká úpravy styku obžalovaného s jeho synem, obžaloba Okresního státního zastupitelství v [obec] sp. zn. ZT 371/ 2017 na poškozenou, kterou jí bylo kladeno za vinu nerespektování úpravy styku mezi obžalovaným a jejich společným synem, lustrace v evidenci vězněných osob svědka [příjmení] a zprávy věznice, kde obžalovaný vykonával trest odnětí svobody. Čteny byly i listinné důkazy předložené obžalovaným - kopie poštovních poukázek a podacích lístků týkající se placení výživného a zaslání balíků jeho synovi a zprávy vězeňské služby k otázce hrazení výživného. Neopominutelnými jsou také osobní výkazy obžalovaného, tedy opis rejstříku trestů, opis evidence přestupků, zpráva Městského úřadu v Mladé Vožici a také rozsudek Okresního soudu v Táboře ze dne 1. 10. 2014 č. j. 3 T 40/2014 - 240 a usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích - pobočka v Táboře ze dne 17. 12. 2014 č. j. 14 To 336/2014 - 261.

3. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, řídíce se svým vnitřním přesvědčením založeným na pečlivém uvážení všech okolností případu (§ 2 odst. 6 trestního řádu) a dospěl k závěru, že má k dispozici dostatečný důkazní materiál, který mu dovoluje ve věci rozhodnout.

4. Obžalovaný spáchání činu popřel a uvedl, že celé obvinění je lživé a vykonstruované. S poškozenou má spory ohledně styku se synem a ta jej chce proto udržet co nejdéle ve vězení. Se svědkem [příjmení] se ve vězení ani setkat nemohl, nota bene v jídelně, kde je 90 - 100 odsouzených. Nadto obžalovaný zdůraznil, že s ohledem na své pracovní zařazení se nemohl volně stýkat s dalšími odsouzenými, jako držitel zdravotního průkazu byl totiž na odděleném bloku. Navíc v době, kdy měl předmětné výhrůžky vzkazovat, byl na odděleném venkovním pracovišti, v kuchyni nepracoval. Poukázal také na skutečnost, proč svědek [příjmení] údajné výhrůžky nenahlásil již ve věznici, či proč tak dlouho otálel s „varováním“ poškozené, byly-li jeho výhrůžky tak závažné.

5. Obžalovaný dále rozsáhle popisoval napjatý vztah mezi ním a poškozenou, její nerespektování úpravy styku, tedy že mu nezasílala zprávy ani fotografie, nepřebírala jím zasílané balíčky pro syna či syna do věznice nevozila. Navíc využila situace poté, co mu byl zabaven mobilní telefon, k úpravě styku. Obžalovaný rovněž zdůrazňoval svou snahu o zachování kontaktu se synem, ať již tím, že mu posílal balíčky sušenek, či se snažil zasílat peníze nad rámec výživného posílaného věznicí.

6. Zcela odlišně skutkový děj popisuje poškozená [celé jméno poškozené], která uvedla, že si již přesně nepamatuje, kdy potkala svědka [příjmení], bylo to ale vloni v parku na [anonymizováno]

náměstí v [obec]. Se svědkem se znala jako se sousedem z doby, kdy bydlela s obžalovaným na [obec]. To svědek jí oslovil, že byl s obžalovaným ve výkonu trestu a že ten jí vzkazuje, že až se vrátí, zastřelí ji a uteče do ciziny, varoval jí, ať si dává pozor.

7. Poškozená dále obšírně popisovala její vztah k poškozenému, zdůraznila, že poté, co ji znásilnil, má stále psychické problémy. Doplnila také, že obžalovaný ji stále obtěžuje, je z jeho jednání již psychicky vyčerpaná. V době, kdy byl ve výkonu trestu v Kynšperku, jí dvakrát volal z mobilního telefonu, jednou jí vyhrožoval. Vyjádřila se také k otázce realizace styku obžalovaného se synem, je pravdou, že jej zcela nedodržovala, ale od té doby, co ji polil benzínem, tak zapomíná. Nadto poškozená zdůraznila, že s úpravou styku, tedy i s návštěvami souhlasila, ale obžalovaný se v podstatě zajímal pouze o ni, nikoli o syna.

8. Poškozená také uvedla, že z obžalovaného měla strach, ty výhrůžky ji vyděsily, ostatně, ten člověk mně (poškozené) ublížil“.

9. Shodně jako poškozená popisuje výhrůžky i svědek [jméno] [příjmení]. Oba, poškozenou i obžalovaného zná, byly sousedy na [obec]. S obžalovaným byl ve výkonu trestu, občas se potkali, oba byli pracovně zařazeni, on jako instalatér. Kde pracoval obžalovaný, neví. S obžalovaným se ve výkonu trestu bavili, když se potkali, třeba na obědě. Je pravdou, že po něm obžalovaný vzkázal poškozené, že jí, „zastřelí a hotovo“. Nejprve takový vzkaz vyřídil odmítl, ale obžalovaný na tom trval, tak když poškozenou potkal, tak vzkaz vyřídil. Jednalo se o náhodné setkání, zhruba tři, čtyři měsíce po jeho propuštění. Podrobnosti setkání si nepamatuje, jen doplnil, že poškozenou kvůli vzkazu nevyhledával, ani na ni neměl kontakt. Stejně tak svědek uvedl, že si nepamatuje, zda obžalovaný říkal něco dalšího. Zároveň však doplnil, že dle jeho názoru byly ty výhrůžky siláckými řečmi.

10. S ohledem na výše uvedený příkrý rozpor výpovědí hlavních aktérů soud považuje za nutné uvést, že těžiště hodnocení důkazů je ve věrohodnosti popsanych výpovědí, neboť prakticky všechny ostatní důkazy jsou nepřímé a samy o sobě nemohou vést k objasnění skutkového děje. Na straně druhé jich nelze zcela opominout, neboť jsou významné nejen pro hodnocení již zmiňované věrohodnosti, ale rovněž vypovídají i o dalších skutečnostech stěžejních pro objasnění skutkového děje.

11. Soud pokládá výpověď poškozené [celé jméno poškozené] a svědka [příjmení] ve vztahu k projednávanému skutku za věrohodné, na rozdíl od výpovědi obžalovaného. Předně a důrazně je nutné odmítnout argument obhajoby, že jednání poškozené a svědka je motivované mstou a snahou poškodit obžalovaného a že jejich výpovědi nelze hodnotit jako objektivní a nevěrohodné také proto, že již byli soudně postihováni. K obecné věrohodnosti obou však soud zdůrazňuje, že otázka toho, zda byli jmenovaní soudně trestáni či nikoli, je zcela obsolentní pro řešení otázky, zda je jejich výpověď pravdivá či nikoli. Svědek [příjmení] byl sice v minulosti ve výkonu trestu, avšak nyní je jeho výpověď spontánní, uvěřitelná a rozhodně nepůsobí naučeným dojmem falešného svědectví. Ba naopak svědek v řadě případů připouští, že si skutkový děj nevybavuje přesně, nemá tendenci, „slepá místa“ doplňovat a v neposlední řadě také, s výjimkou jeho posouzení závažnosti zmíněných výhrůžek, vypovídá v celém trestním řízení prakticky stejně. Ostatně jediná změna výpovědi je ve prospěch obžalovaného, což rovněž nevypovídá o nějakém komplotu na jeho osobu, ale spíše o snaze se do konfliktu dále nezapléstat, což opakovaně soudu sděluje. Jakkoli tedy obžalovaný rozporuje, že se nemohli potkat a tedy neměl příležitost jej využít jako posla výhrůžek, soud tomuto nepřisvědčil. Ze zprávy vězeňské služby nelze vyloučit, že se s ohledem na charakter jejich zaměstnání mohli potkat, navíc byť se obžalovaný snaží interpretovat obsah jeho výpovědi jinak, nelze přehlédnout, že svědek nikdy netvrdil, že spolu byli sami, toliko že spolu občas hovořili v jídelně, což je nejen možné, ale prakticky jisté.

12. Rovněž výpověď poškozené působí věrohodně. Je nesporné, že mezi poškozenou a obžalovaným panuje napjatý vztah, ale to je s ohledem na skutečnost, že obžalovaný poškozené vyhrožoval upálením a znásilnil ji, vcelku pochopitelné. Koneckonců sama poškozená připustila,

že zcela nedodržívala úpravu styku obžalovaného se synem a rovněž připustila, že ji jejich spory psychicky vyčerpávají. Tomu se nelze ani divit. Zároveň však soud nepřehlédl, že z textu podané obžaloby na poškozenou vyplývá, že tato nebyla tak negativistická a mstivá, jak uvádí obžalovaný, zprávy o synově vývoji mu předávala telefonicky, byť je pravdou, že soudní rozhodnutí, zejména co se týče návštěv a zasílání fotografií nedodržívala. Soud však ve výpovědi poškozené nezaznamenal jakoukoli snahu se obžalovanému pomstít, spíše určitou rezignovanou snahu se bránit jeho atakům a obviněním. Nadto byť obžalovaný poškozenou často obviňuje z řady poklesků, ani on sám nevypovídá pravdu, co se týče počtu návštěv. K samotnému nyní projednávanému skutku poškozená vypovídá poměrně stroze, její vysvětlení toho, proč se nezajímala o detaily, je navíc nejen uvěřitelné, ale i logické a důvod, proč s podáním trestního oznámení vyčkávala (dle svých slov jej podala na radu pracovnice OSPOD) je rovněž akceptovatelné. Z hlediska vývoje jejich vztahu totiž soud plně akceptuje, že poškozená nebyla schopna ihned reagovat v intencích trestněprávních. Koneckonců mstu jako základní motiv jednání poškozené vyvrací mimo jiné i to, že v době, kdy již neměla soudem stanovenou povinnost umožnit obžalovanému vidat syna, tomuto přesto umožnila, aby jej v doprovodu své babičky čtyřikrát navštívil.

13. Za situace, kdy obě svědecké výpovědi popisují nejen obsah výhrůžek, ale i způsob jejich zprostředkování poškozené shodně, nelze dospět k jinému závěru, než že výpověď obou je věrohodná. Naproti ní totiž stojí výpověď obžalovaného, který se soustředí v podstatě na prohlášení, že se popisovaného skutku nedopustil a dále velmi obšírně popisuje jejich vztah s poškozenou, kterou de facto obviňuje ze snahy jej udržet ve vězení a její jednání je dle jeho mínění vedeno pomstychtivostí. Obžalovaný sice má částečně pravdu v tom, že obžalovaná ke svým povinnostem uloženým jí opatrovnickým soudem nepřistupuje příliš zodpovědně, avšak na straně druhé její jednání je s ohledem na genezi jejich vztahu i násilné jednání obžalovaného vůči ní pochopitelné, byť ne ospravedlnitelné. Obžalovaný se totiž staví výhradně do role oběti, nepřipouští si ani stín odpovědnosti za současný stav věci a má tendenci přenášet vinu na své okolí. Ilustrativním důkazem toho je jeho snaha doložit jeho kontakt se synem či snahu poškozené mu v něm zabránit, byť pro nyní projednávaný skutek mají sice tyto skutečnosti význam, ale nikoli tak klíčový, jak se domnívá obžalovaný.

14. Soud tedy uzavírá, že výpověď obžalovaného hodnotí jako nevěrohodnou, a to nejen co se týče jejího obsahu, věrohodnost zpochybňuje i jeho projev, pasivní agresivita i rozpor s dalšími důkazy, ať již se jedná o zmiňovanou zprávu věznice o možnosti kontaktu se svědkem, či záznamy o návštěvách či telefonických hovorech. Nadto soud nemůže nezmínit, že ani v předchozím trestním stíhání obžalovaný nebyl schopen přijmout odpovědnost za své jednání a jeho argumentace, že poškozená nevypovídá pravdu ve vztahu k jejímu znásilnění, se opakuje.

15. S ohledem na výše uvedené tak lze skutečně uzavřít, že je prokázáno, že se stal skutek tak, jak je popsán ve výrokové části rozsudku. K jinému závěru totiž ani nelze dospět, koneckonců v chování poškozené poté, co se o předmětných výhrůžkách dozvěděla, totiž nelze seznat jakoukoli stopu msty, naopak umožnila svému synovi navštívit v doprovodu dalších příbuzných otce ve vězení, jednání obžalovaného nikterak nezveličovala a nepokusila se poté, co od svědka [příjmení] obsah výhrůžek vyslechla, učinit žádné další kroky, které by dokládaly tvrzení obžalovaného o mstě.

16. Po právním posouzení výše popsaného jednání soud uzavírá, že obžalovaný jím naplnil všechny znaky skutkové podstaty přečinu nebezpečné vyhrožování podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku, když jinému vyhrožoval usmrcením takovým způsobem, že to mohlo vzbudit důvodnou obavu.

17. K naplnění znaků citované skutkové podstaty soud uvádí následující.

18. Je nepochybné, že mezi obžalovaným a poškozenou jsou vyhrocené vztahy, které jsou do značné míry determinovány chováním obžalovaného v minulosti, nicméně ani takto vyhrocené

vztahy nemohou být omluvou pro takto závažné jednání. Nelze totiž přehlédnout způsob spáchání skutku, kdy obžalovaný využil k jeho spáchání prostředníka. K samotné povaze výhrůžek je nezbytné zdůraznit, že podstatou tohoto jednání je častování poškozeného výhrůžkami takového charakteru, že v osobě, vůči které jsou směřovány, vyvolají nebo jsou způsobilé vyvolat důvodnou obavu z jejich uskutečnění. Důvodnou obavou se dle komentářové literatury pak rozumí vyšší stupeň tísnivého pocitu ze zla, kterým je vyhrožováno (viz např. [příjmení], P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, s. [číslo]).

19. K samotné povaze výhrůžky soud jen doplňuje, že za situace, kdy obžalovaný již byl odsouzen pro násilné jednání vůči poškozené (konkrétně byl uznán vinným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a), c) trestního zákoníku, přičemž podstatou jednání bylo výhrůžky upálením za současného polití benzínem, pokud se nepodvolí jím vyžadovaným formám pohlavního styku) jsou další výhrůžky zabitím po propuštění z vězení objektivně způsobilé vyvolat v ní strach, že budou realizovány. [příjmení] bene za situace, kdy jeho poslední výhrůžky vyústily v jednu z nejvíce ponižujících forem zásahu do lidské důstojnosti, tedy znásilnění.

20. Jednání obžalovaného bylo nepochybně jednáním úmyslným, ostatně již jen samotný skutkový děj neumožňuje učinit jiný závěr. Je zcela zřejmé, že obžalovaný jednal v úmyslu přímém dle § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, když poškozené vyhrožovat chtěl a jeho cílem bylo ji zastrašit, neboť jiným způsobem obsah výhrůžek interpretovat nelze.

21. O druhu a výměře trestu soud rozhodoval podle zásad uvedených v ustanovení § 39 trestního zákoníku a posoudil existenci polehčujících a přitěžujících okolností, jak je definuje ustanovení § 41 a § 42 trestního zákoníku a dospěl k následujícímu závěru.

22. Obžalovanému přitěžuje především jeho trestní minulost, z opisu rejstříku trestů totiž vyplývá, že byl již čtrnáctkrát soudně trestán. Jakkoli soud nepřehlédl, že k některým z těchto odsouzení již nelze přihlížet, a to zejména v důsledku amnestie, ilustrují obžalovaného jako osobu kriminálně závadovou a obtížně napravitelnou. [příjmení] obžalovaného totiž nebyly schopny zajistit ani četné represivní tresty. Je sice pravdou, že obžalovaný byl opakovaně postihován za majetkovou trestnou činnost, tedy jednání druhově odlišné od toho, pro které je nyní stíhán, nicméně nelze přehlédnout, že obžalovaný byl opakovaně postihován pro trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 trestního zákona či vydírání podle § 235 odst. 1 trestního zákona a konečně také, že aktuálně vykonává trest odnětí svobody uložený mu za spáchání zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a), c) trestního zákoníku, tedy trestných činů, které zasahují svobodu jedince a které jsou svou povahou poměrně blízké nyní spáchanému jednání. Negativní obraz jeho osoby dále posiluje i jeho postoj ke spáchanému jednání, obžalovaný totiž není schopen ani náznaku sebereflexe. Naopak veškerou odpovědnost za své jednání přenáší na své okolí, které se jej (podle jeho mínění) snaží očernit, aniž by připouštěl, že chování jeho okolí leckdy odráží chování jeho samotného. Ani zprávy z věznice nejsou tak příznivé, jak tvrdí obhajoba. Soud sice nepřehlédl, že obžalovaný byl opakovaně (dvanáctkrát) kázeňsky odměněn, nicméně byl také dvakrát kázeňsky postihován. Právě předmět kázeňských prohřešků je důvodem, proč ani nyní nelze učinit závěr o počínající nápravě obžalovaného. Ten totiž i dle zpráv z věznice má problém s podřízením se autorit, nadto ve věznici držel zakázanou věc (mobilní telefon), z něhož kontaktoval poškozenou. Toto jednání tedy ilustruje neschopnost dosud uložených trestů působit na obžalovaného natolik důrazně, aby byl schopen změnit své chování pro budoucnost a vyvarovat se závadovému způsobu života. Za této situace tak nelze uvažovat o jiném než o represivním druhu trestu, neboť jen takový druh trestu může odrazit závažnost jednání obžalovaného a je jedinou adekvátní odpovědí na jeho chování. Ve výměře trestu se odrazily nejen výše popsané přitěžující okolnosti, ale také rovněž absence těch polehčujících. Soud sice nepřehlédl vypjatý vztah mezi poškozenou a obžalovaným, ani skutečnost, že ten se řádně snaží hradit výživné či zůstat se svým synem v kontaktu, přesto tyto okolnosti nemohou nalézt žádný odraz ve výměře uloženého trestu. Je totiž nezbytné zohlednit celý vývoj vztahu mezi oběma a tedy nejen ne zcela správnou reakci poškozené na povinnosti uložené jí opatrovnickým soudem,

ale i předchozí poměrně závažné jednání obžalovaného vůči ní. Soud proto ukládal trest mírně pod polovinou zákonem stanovené trestní sazby, neboť i přes výše popsany negativní obraz osoby obžalovaného jeho jednání nevybočuje svou závažností z hranic obvyklých pro tento typ jednání. Společenská škodlivost spáchaného skutku není nikterak zvýšena, byť nelze přehlédnout jistou plánovitost jeho jednání a způsob spáchání žalovaného přečinu. Trest odnětí svobody ve výměře pěti měsíců proto pokládá soud za zcela příležitavý. Pro výkon trestu byl obžalovaný za splnění zákonných podmínek uvedených v § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznic s ostrahou.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání do osmi dnů od doručení opisu rozsudku prostřednictvím Okresního soudu v Táboře ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku,
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká,
- c) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může ho napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh, a to ve lhůtě, v níž může podat odvolání obžalovaný. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a obhájce.

Odvolání musí být ve lhůtě, v níž je lze podat, nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně odůvodněno, aby bylo patrno, v kterých výrocih je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda ho podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Právo podat odvolání nepřísluší tomu, kdo se ho výslovně vzdal. Odvolání je nutno podat ve třech vyhotoveních.

Tábor 17. dubna 2019

Mgr. Helena Mörtlová
předsedkyně senátu